

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS) PERVAZIVNÍ VÝVOJOVÉ PORUCHY

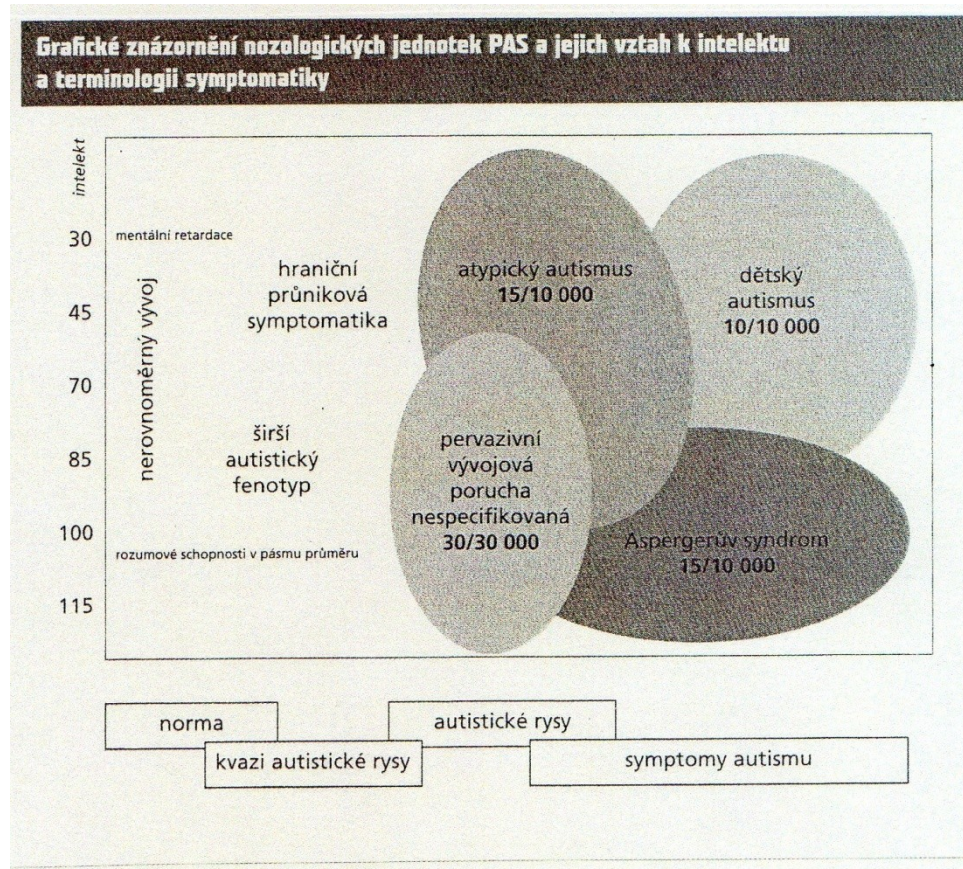
- ◉ Historie
- ◉ Terminologie. Autismus - z řeckého slova autos - sám.
- ◉ Projevy jsou velmi různorodé, kvalitativní postižení ve třech oblastech (tzv. triáda příznaků, 70.léta minulého st. Lorna Wingová):
komunikace,
sociální interakce,
představivost-imaginace.
- ◉ Etiologie-není ještě přesně známa, spolupůsobením různých příčin (endogenní, exogenní), genetické faktory, změny v metabolismu, ve funkci určitých částí mozku.

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS) PERVAZIVNÍ VÝVOJOVÉ PORUCHY

Projevy:

- ◉ Neschopnost navazování kontaktu s druhými lidmi
- ◉ Netečnost k projevům ostatních lidí
- ◉ Odmítání spolupráce při výuce
- ◉ Neschopnost uvědomit si reálné nebezpečí
- ◉ Odmítání změny v navyklé rutině, úzkost ze změny, obtíže při verbální i nonverbální komunikaci
- ◉ Odmítání tělesného kontaktu, doteků, mazlení, objímání
- ◉ Neadekvátní smích nebo záchvaty zuřivosti
- ◉ Značný tělesný neklid, zvláštní bizardní pohyby
- ◉ Záliba v neobvyklých předmětech
- ◉ Záliba v točení se a rytmických pohybech
- ◉ Vyhýbání se očnímu kontaktu
- ◉ Neschopnost představivosti a improvizace při hrách
- ◉ Záliba ve stejnosti a stále se opakujících činnostech
- ◉ Celková uzavřenost a samotářství

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS) PERVAZIVNÍ VÝVOJOVÉ PORUCHY

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS) PERVAZIVNÍ VÝVOJOVÉ PORUCHY

- **Dětský autismus** - narušený vývoj před 3 rokem, charakteristický omezenými, opakujícími se stereotypními způsoby chování, zájmy a aktivitami, dítě nesnáší změny, mívá specifickou přichylnost k neobvyklým předmětům, trvá na vykonávání rituálů nefunkčního charakteru, kvalita komunikace je silně narušena, pokud se řeč vyvine-echolálie, chybí přátelské emoční reakce, pohledy z očí do očí, dítě se bojí neškodných věcí, má záchvaty vzteku a agrese, samo se zraňuje, chybí tvořivost při hře,, vyskytují se abnormální smyslové reakce, čichové, sluchové, hmatové a chuťové, extrémní uzavřenost, mentální postižení.

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS) PERVAZIVNÍ VÝVOJOVÉ PORUCHY

- Atypický autismus - dítě splňuje jen částečně diagnostická kritéria daná pro dětský autismus (autistické rysy), narušený vývoj se stává zřejmý až po dosažení věku tří let, nejsou obvykle naplněny základní znaky autistického chování, atypičnost vzniká nejčastěji u těžké a hluboké mentální retardace.
- Aspergerův syndrom - porucha charakterizovaná stejným typem příznaků jako autismus, ale liší se tím, že se nevyskytuje celkové opoždění vývoje, IQ v normě, není opožděný vývoj řeči, problémy v oblasti motoriky, zejména u chlapců 8:1.

Nízko funkční a vysoce funkční Aspergerův syndrom
- úroveň adaptability, prognóza vývoje,
specifické nadání.

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS) PERVAZIVNÍ VÝVOJOVÉ PORUCHY

- ◉ Dětská dezintegrační porucha (Hellerův syndrom, dezintegrativní psychóza, MKN-10 jiná dezintegrační porucha).
- ◉ **Do 2 let vývoj v normě ve všech oblastech (u 30% dětí s autismem vývoj v normě do 15-24 měsíce), nástup poruchy je udáván mezi 2. až 10. rokem, nejčastěji mezi 3,-4 rokem. Deteriorace (zhoršení stavu) může být náhlá nebo pozvolná, zhoršení v komunikačních a sociálních dovednostech, chování typické pro autismus, může se poté zlepšit, normy však již nikdy není dosaženo.**

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS) PERVAZIVNÍ VÝVOJOVÉ PORUCHY

- Rettův syndrom - doprovázený těžkým neurologickým postižením, má pervazivní dopad na somatické, motorické, psychické funkce (1966). 1999 objevení genu na raménku chromozomu X, který je odpovědný v 77-80% případů vzniku Rettova syndromu.
- Diagnostická kritéria: pre a perinatální vývoj v normě, prvních 6 měsíců normální psychomotorický vývoj, normální obvod hlavičky při narození. V období 5 až 48 měsíce, zpomalení růstu hlavy, ztráta naučených volných pohybů ruky, ztráta sociálních dovedností, interakce, obtíže s koordinací pohybů hrudníku a chůze, opožděná vývoje řeči. Výskyt epilepsie 80%.

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS) DIAGNOSTIKA

Struktura posuzovací škály CARS

1. Vztah k lidem
2. Schopnost imitace
3. Emocionální reakce
4. Motorika
5. Užívání předmětů, hra
6. Adaptace na změny
7. Vizuelní percepce
8. Sluchová percepce
9. Chuťová, čichová a hmatová percepce
10. Anxieta/strach/ nebo nervozita
11. Verbální komunikace
12. Neverbální komunikace
13. Úroveň aktivity
14. Úroveň intelektových funkcí
15. Celkový dojem

Hodnocení CARS

Stupnice 1-4, používají se i půl body.

Do 30 bodů   nejedná se o autismus

30 - 36 bodů   lehký až středně těžký
stupeň postižení

nad 36 bodů   těžký stupeň autismu

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS) DIAGNOSTIKA

5 DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA PERVAZIVNÍCH VÝVOJOVÝCH PORUCH Z POHLEDU PSYCHIATRA

Tab. 1 Rozdíly mezi jednotlivými pervazivními vývojovými poruchami

Znak	Dětský autismus	Aspergerův syndrom	Rettův syndrom	Jiná dezintegr. porucha	Jiné PDD
Věk při rozpoznání (roky)	0–3	> 3	0,5–2,5	> 2	různé
Pohlaví	M > Ž	M > Ž	Ž	M > Ž	M > Ž
Inteligence	MR – norma	podprůměr – norma	závažnější MR	závažnější MR	MR – norma
Regrese	někdy	ne	ano	ano	většinou ne
Komunikační schopnosti	převážně omezené	dobré	velmi špatné	velmi špatné	různé
Sociální schopnosti	velmi špatné	špatné	závisí na věku	velmi špatné	různé
Omezené zájmy	různé	ano	nevalidní rys	nevalidní rys	různé
Rodinná anamnéza podobných obtíží	málokdy	často	ne	ne	?
Výskyt epilepsie	běžný	ne	velmi častý	běžný	?
Prognóza	různá	většinou dobrá	velmi špatná	velmi špatná	různá

PDD – pervazivní vývojová porucha, M – muži, Ž – ženy, MR – mentální retardace

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS) STRUKTUROVANÁ VÝUKA

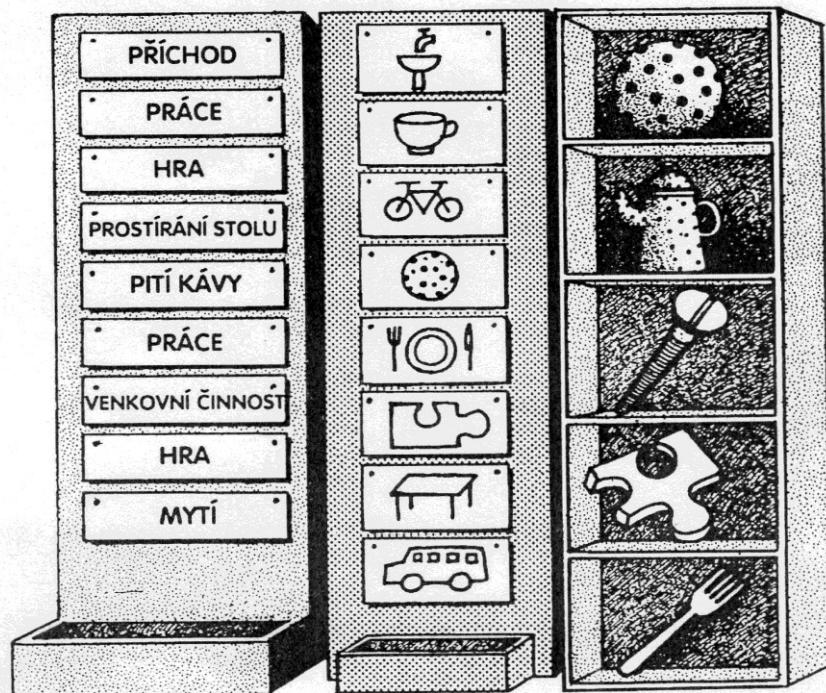
- ◉ Autistické děti prosívají nejlépe v strukturovaných podmínkách, vrozený deficit ve zpracování vnějších podnětů a vstupních informací, neschopnost analyzovat situace, třídít informace na podstatné a zbytečné, organizace jakékoliv činnosti, neschopnost řídit svoji práci - důvod proč musíme do těchto činností vnést určitý řád, pravidelnost, dítě musí dostávat jednoznačné odpovědi na otázky kde? kdy? Jak dlouho?, jaký sled činností?

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS) STRUKTUROVANÁ VÝUKA

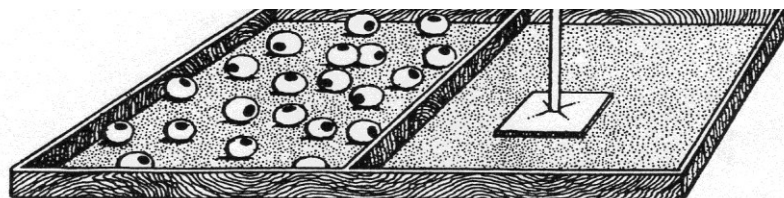
Strukturovaná výuka

1. Strukturovaný prostor- kde?
2. Strukturovaný časový plán – kdy?
3. Vizualizované strukturované instrukce – jak?
4. Pravidelnost
5. Odměna

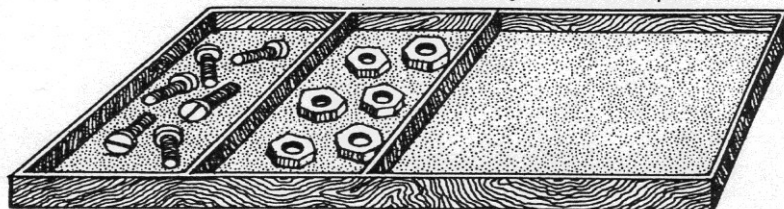
PORUCHY AUTISTICKEHO SPEKTRA (PAS) STRUKTUROVANÁ VÝUKA

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS) STRUKTUROVANÁ VÝUKA

Šroubování matek na šrouby a umístění do pravé části krabice

Třídění čtyř různých předmětů

řídění obrázků různých slov podle počátečních písmen

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS)

- ⊙ NNO
- ⊙ AUTISTIK
- ⊙ APLA
- ⊙ Literatura
- ⊙ Dospělost

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS)

